

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української фольклористики

Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол
№ 1 від “31” серпня 2023 р.

м. Коломия - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української фольклористики
Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський
Викладач (-і)	Васильчук Микола Миколайович
Контактний телефон викладача	0971749769
E-mail викладача	mykolavasylichuk@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.ed.ua
Консультації	Очні консультації: 30 годин. Серeda, 13.30 – 15.30 Кафедра філології, 309 ауд. Онлайн консультації: 30 год. Розклад присутності викладача: субота, 13.30 – 15.30
2. Анотація до курсу	
Навчальний курс спрямований на вивчення закономірностей і специфіки становлення й розвитку науки про українську усну народну творчість.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою лекційних і практичних занять з цього нормативного курсу є:	
<ul style="list-style-type: none"> - забезпечити ґрунтовне усвідомлене засвоєння основних фольклористичних праць, які відображають основні погляди на фольклор та фольклористику; - глибоке фахове розуміння особливостей розвитку та еволюціонування поглядів на усну народну словесність; - з'ясування теоретичних положень провідних методологічних концепцій у їх історичному розвитку; - ознайомлення з науковими засадами академічних шкіл в українській науці про фольклор; - ознайомити з працями найвідоміших постатей в історії фольклористичної думки: М.Максимовича, О.Бодянського, П.Куліша, М.Костомарова, О.Потебні, М.Драгоманова, І.Франка, М.Грушевського, Ф.Колесси. - охарактеризувати методологічні пошуки українських фольклористів XIX-XX ст. 	
4. Компетентності	
Програмні компетентності	
Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в процесі педагогічної діяльності, навчання, що передбачає здійснення інновацій у сфері освіти, застосування певних теорій і методів відповідних наук і характеризується невизначеністю умов і вимог, здатність майбутнього фахівця забезпечувати освітній процес у закладах середньої освіти, що передбачає застосування певних теорій і методів відповідних наук і характеризується комплексністю.	
Загальні компетентності	
Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в	

Україні.

Здатність зберігати знання та примножувати моральні, духовно-культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, розуміння її місця в загальній системі знань про природу і суспільство.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в практичній діяльності.

Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України, застосовувати вміння і навички на практиці.

Здатність реалізовувати громадянські права й обов'язки, соціальну й громадянську відповідальність.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, оволодіння сучасними знаннями, зокрема й іноземними мовами, здатність працювати в команді. Здатність планувати свій час, працювати автономно, самостійно.

Здатність працювати в колективі, мотивувати на досягнення мети, приймати раціональні рішення, створювати психологічно позитивний клімат, діяти на базі етичних принципів, готовність брати ініціативу на себе.

Здатність до формування навичок здорового способу життя й гармонійного розвитку людини, збереження довкілля.

Здатність до побудови та реалізації власної траєкторії навчання упродовж життя (навчання та самоосвіта), коригування власної

професійної діяльності в контексті основних професійних вимог до вчителя.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність бути критичним і самокритичним.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, мати здатність бути критичним і самокритичним, оцінювати та забезпечувати високу якість виконуваних робіт, приймати обґрунтовані рішення.

Здатність володіти навичками ведення дискусії й наукової полеміки, написання аналітичних і публіцистичних текстів, дотримуватись норм правопису сучасної української мови

Здатність поважати погляди представників інших культур, цінувати різноманіття та мультикультурність, враховувати гендерний фактор.

Фахові компетентності спеціальності

Здатність вести фахову діяльність, дотримуючись професійних стандартів та вимог нормативно-правової бази України, атакож внутрішньогалузевих стандартів і документації університету.

У процесі опанування дисципліни студенти мають оволодіти такими компетентностями:

– розгляд теоретичного підґрунтя, ключових понять, методологічної бази; вивчення історії проблеми, відстеження глибини та векторів напрацювань дослідників української фольклористики.

5. Результати навчання

У ходжі вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- історію української фольклористичної науки з часу її заснування і до нинішнього етапу розвитку: доромантичний період, українська романтична фольклористика, українська фольклористика позитивістичного етапу, академічні школи у фольклористиці тощо.

- основних представників української фольклористики (М.Максимович, О.Бодянський, П.Куліш, М.Костомаров, М.Шашкевич, І.Вагилевич, Я.Головацький, О.Потебня, М.Драгоманов, М.Сумцов, І.Франко, М.Грушевський, В.Гнатюк, Ф.Колесса, І.Свенціцький) та їхні фольклористичні праці;

- основні фольклористичні поняття та терміни (школа, метод, історизм фольклору, фольклоризм літератури, фольклоризація, олітературення); періодизацію українського пісенного фольклору

вміти:

- характеризувати основні етапи розвитку української фольклористичної науки; визначати роль окремих фольклористичних постатей у процесі становлення української фольклористики;

- аналізувати фольклористичні джерела з погляду різних методів фольклористики; особливості розвитку української художньої літератури у зв'язку з фольклористикою, починаючи від XIX ст.

- простежити особливості національного фольклористичного процесу у загальноєвропейському народознавчому контексті.

<p>Тема 2. Осип Бодянський та Пантелеймон Куліш. Внесок в українську науку про фольклор.</p>	<p>Лекція Практичне заняття Самостійна</p>	<p>4; 6; 8; 9; 10</p>	<p>2 год. 6 год. • опрацювати відповідні наукові джерела; • виконати завдання і вправи, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять і самостійної роботи</p>	<p>Поточний контроль – 3 б. Самостійна робота – 1 б.</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 3. Микола Костомаров. Культурно-історичний та міфологічний аспекти фольклористичних досліджень.</p>	<p>Лекція Практичне заняття Самостійна</p>	<p>2; 3; 4; 5; 6; 7; 11</p>	<p>2 год. 2 год. 4 год. • опрацювати відповідні наукові джерела • виконати завдання і вправи, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять і самостійної роботи</p>	<p>Поточний контроль – 5 б. Самостійна робота – 2 б.</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 4. Романтики та їхня фольклористична діяльність на заході України. "Руська трійця".</p>	<p>Лекція Практичне заняття Самостійна</p>	<p>1; 4; 6; 8; 9; 10; 11</p>	<p>2 год. 2 год. 4 год. • опрацювати відповідні наукові джерела • виконати завдання і вправи, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять і самостійної роботи</p>	<p>Поточний контроль – 5 б. Самостійна робота – 2 б.</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

Тема 5. Світоглядно-наукові концепції у сфері фольклористики Михайла Драгоманова та Олександра Потебні.	Лекція Практичне заняття Самостійна	4; 6; 8; 9; 10; 11	2 год. 2 год. 8 год. • опрацювати відповідні наукові джерела; • виконати завдання і вправи, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять і самостійної роботи	Поточний контроль – 5 б. Тести ЗМ2 – 10 б. Самостійна робота – 1 б.	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 6. Іван Франко як дослідник фольклору. Еволюція світогляду вченого.	Лекція Практичне заняття Самостійна	6; 11	2 год. 4 год. • опрацювати відповідні наукові джерела; • виконати завдання і вправи, указані в інструктивно-методичних матеріалах до практичних занять і самостійної роботи	Поточний контроль – 5 б. Контрольна робота – 10 б. Самостійна робота – 1 б.	

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт 9.3. Види контролю Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів передбачають: 40 балів – поточний контроль; 20 балів за тести; 15 балів за самостійну роботу; 15 балів за контрольну роботу; 10 балів за індивідуальне завдання
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань.
Практичні заняття	Оцінюється за п'ятибальною системою
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.

8. Політика курсу

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1:
<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагиату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаніка.pdf?fbclid=IwAR2OZ7ieedYbWar3YLAu5arEPfHIWJvA8ahWmpLODcN6M2XRt7GPFip0uT8>

10. Рекомендована література

Базова:

Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики (Спроба літературно-наукової методології). К., 1998.

2. Гарасим Я. Нариси до історії української фольклористики. К., 2009.
3. Грицай. М., Бойко В., Дунаєвська Л. Українська народнопоетична творчість. К.1983.
4. Грушевський М. Історія української літератури: В 6-ти томах, 9-ти книгах. К.: Либідь, 1993. Т. 1.
5. Денисюк І. Літературознавчі та фольклористичні праці: У 3 томах. Львів, 2005. Т.3.: Фольклористичні дослідження. 404 с.
6. Дмитренко М. Українська фольклористика другої половини ХІХ століття: школи, постаті, проблеми - К., 2004.
7. Івашків В. Художня, літературознавча і фольклористична парадигма ранньої творчості П.Куліша. Львів, 2009.
8. Кирдан Б. Собиратели народной поэзии. Из истории украинской фольклористики ХІХ в. М.,1974.
9. Кирчів Р. Історія української фольклористики. Т.1. Преромантична і романтична фольклористика. Львів, 2017.
- Ю. Колесса Ф. Історія української етнографії. К., 2005.
10. Колесса Ф. Українська усна словесність. Едмонтон, 1983.
11. Наєнко М.К. Історія українського літературознавства. К., 2002.

Допоміжна:

1. Вовк Хведір. Студії з української етнографії та антропології. - К.: Мистецтво, 1995. 336 с.
2. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. К.: Оберіг, 1991. Т. 1. 449 с.
3. Гаївки/ Зібр. В. Гнатюк. Мелодії схопив на фонограф Й. Роздольський, списав Ф. Колесса // Матеріали до української етнології. Львів, 1969. Т. 12. 267,
4. Гарасим Я. Культурно-історична школа в українській фольклористиці. Львів: ЛДУ, 1999. 144 с.
5. Гнатюк В. Вибрані статті про народу творчість. К.,1966.
6. Грушевський М. Історія української літератури: В 6-ти томах, 9-ти книгах. К.: Либідь, 1993. Т. 1.400 с.; 1994.Т. 4. Кн. 2.
7. Дей О. Величальні пісні українського народу // Колядки та щедрівки. К.: Наук, думка, 1965. С. 9-40.
8. Дей О. Народнопісенні жанри. К.: Музична Україна, 1977. Вип. 1. 108 с.;

1983. Вип. 2. 111 с.

9. Дей О. І. Поетика української народної пісні. К.: Наук, думка, 1978.

10. Дей О. Українська народна поезія обрядового циклу // Українські народні пісні. Календарно-обрядова лірика / Вступ, ст., упоряд., приміт. О.І. Дея. К.: Держ. вид-во худож. літ., 1963. С. 3-34.

11. Ларіон, митрополит. Дохристиянські вірування українського народу: Історично-релігійна монографія. К.: Обереги, 1992. 424 с.

12. Дем'ян Г. Двадцять п'ять повстанських пісень // Україна в минулому. Київ; Лондон, 1992. Вип. 3. - С. 10-13.

13. Дем'ян Г. Українські повстанські пісні 1940-2000 років (історико-фольклористичне дослідження). Львів, 2003. 580 с.

14. Денисюк І. Національна специфіка українського фольклору (матеріали до лекції) // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2003. Вип. 31.

15. Дитячі пісні та речитативи / Упоряд. Г. В. Довженок, К. М. Луганська. К.: Наук, думка, 1991. 447 с.